

17. nädal: džinn lasti pudelist välja

Sündmused pronkssõduri ümber arenesid stsenaariumi järgi, millega polnud keegi ilmselt tõsiselt arvestanud. Sellisel tasemel marodööritsemist üldjuhul ei ennus-

tatud. Sotsioloog Juhan Kivirähk arvab küll teisiti. Võimalike välis- ja sisepoliitiliste ebameeldivuste eest oli küll lisaks Savisaarele hoiatanud ka rühm professoreid, kes saatis kaitseminister Aaviksoole avaliku kirja. Veel neljapäevasel istungil oli valitsus enesekindel ja muude küsimuste hulgas arutati ka tolliametnike lipsude kujundust.

Tagajärjed. Tuhatkond kinnipeetut, 46 vahistatut, üks surnu, kümned vigastatud ning kümnetesse miljonitesse ulatuv ainealine kahju. Positiivseks tulemiks on aga, et 1300 inimest avaldas soovi hakata abipolitseinikuks.

Juhtunut pole mõtet ümber jutustada. Pühapäeval andsid pressikonverentsi välisminister Urmas Paet ja kaitseminister Jaak Aaviksoo. Urmas Paet selgitas monumendi teisaldamise otsuse põhjusi. Tema sõnul oli neid kolm. Esiteks oli monument kujunenud okupatsiooni sümboliks, teiseks toimusid selle ümber viimastel aastatel poliitilised provokatsioonid ja kolmandaks oli tegemist hauarahu rikkumisega. Nii tema kui Jaak Aaviksoo olid seisukohal, et hauatähise eemaldamisega oleks pidanud varem alustama.

Politsei käitumist pidasid mõlemad ministrid kordaläinuks ning kinnitasid, et sellele ametkonnale neil etteheited puuduvad.

Puudutades Venemaa osa sündmustes, märkis Paet, et räigete Eesti-vastaste rünnakute taga on Venemaa enda sisepoliitilised probleemid. Venemaal puudub tahe ja koostöövalmidus Eestiga. Paet tundis tõsist muret Eesti Moskvas asuva saatkonna pärast. Hoolimata Venemaa välisminister Lavrovi lubadusest säilitada kord, pole seda saavutatud.

Vastates Helsingin Sanomate korrespondendi küsimusele rahutuste organiseerituse kohta, oli Paet veendunud, et kahtlemata olid need osaliselt organiseeritud, kuid ta ei välistanud ka spontaanset käitumist. Paet rõhutas mitmel korral, et tegemist ei olnud ainult venelastega, vaid tegevused olid ka eesti noored. Mis puudutab integratsiooni, siis siin on probleemiks, et suur osa venekeelset elanikkonda on Vene meedia mõju all. Paet väitis, et juhtunust hoolimata ei ole protsess teravikuna ebaõnnestunud.

Küsimuse kohta Tallinna linnapea käitumise kohta teatas välisminister, et on äärmiselt kahju, kui ühe suure erakonna juht soovib tõsist olukorda sisuliselt väikeseks sisepoliitiliseks peenrahaks vahetada.

Hoolimata sündmuste edasisest arengust on selge, et pärast 26. aprilli pole Eesti enam endine.

Valdu Toomla

vaatleja

Hoolimata sündmuste edasisest arengust on selge, et pärast 26. aprilli pole Eesti enam endine.